

TEXT: INGRID KINDAHL

FOTO: STEFAN TELL

Cancervård kräver både förnuft och känsla

NAMN: Patricio Rivera tog sin veterinärexamen 1996 vid Santo Tomas-universitetet i Chile.

ÅLDER: 43

BAKGRUND: Kom till Sverige 2000, läste svenska, samhällskunskap och svensk litteratur vid Stockholms universitet och genomförde därefter en TUVE-utbildning i Skara för att få sin svenska veterinärlegitimation. Det var 2005. Därefter jobbade han på KV/UDS vid SLU i sex år, som doktorand (med forskning inom tumörsjukdomar, med undervisning och som klinikveterinär), blev veterinärmedicine doktor 2010, jobbade en kort tid som post-doc vid SLU-Uppsala Universitet. Av olika anledningar beslöt han sedan att lämna Uppsala för att arbeta kliniskt med onkologiska patienter. Först vid Strömsholm, sedan vid Bagarmossen och sedan i februari i år på Evidensia Södra Djursjukhuset i Kungens kurva utanför Stockholm, där han tar emot olika primära och remitterade onkologiska fall.

BOR: Hammarby sjöstad i Stockholm.

FAMILJ: Föräldrar och många syskon i Chile. Pappan är en framgångsrik företagsledare och en stor förebild för Patricio. Största stödet i Sverige är sambon Ylva Norrman, som finns där i alla lägen. "Hon är från Hudiksvall och är målare och uppfödare av siameskatter och jag är superkär". De har två egna siameskatter, Mazy och Exzy.

FRITID: Gillar att spela trummor, lyssna på hårdrocksmusik, sportbilar, motorcyklar, tatueringar, kampsport, umgås med vänner och familj.

KARRIÄRDRÖM: Att påbörja en residens-tjänst inom onkologi. Håller sig uppdaterad genom att vara aktiv medlem i European Society of Veterinary Oncology (ESVONC) samt Veterinary Cancer Society (VCS) som är den amerikanska motsvarigheten.

KÄNNETECKEN: Tatueringar, dödskalleringar, smattrande tal och ett stort hjärta.

OM SVERIGE: Ett vackert land där han får utöva sitt yrke på ett annorlunda sätt än hemma i Chile där onkologi fortfarande inte är så stort. Gillar arbetsklimatet och svenskarnas omsorg om djuren. Har svårt för vintermörkret.

Patricio Rivera lyssnar intresserat när djurägaren berättar om patientens historia för att välja rätt behandling.

Möjligheterna att behandla tumörsjukdomar har utvecklats dramatiskt på senare år. Men för att hitta den bästa behandlingen krävs mycket stor noggrannhet. Det berättar klinikveterinären Patricio Rivera.

Det finns ett tiotal veterinärer som har specialintresse för onkologi, och en av dem heter Patricio Rivera. För bara några år sedan var onkologi en kontroversiell inriktning, men bilden ändras snabbt. En anledning är att antalet cancerfall ökar. Enligt en amerikansk undersökning dör 45 procent av hundar äldre än tio år av cancer, och en annan studie har visat att 23 procent av alla hundar dör av någon cancersjukdom.

Tendensen är densamma i Sverige.

– Cancer är en åldersrelaterad sjukdom, och i dag lever djuren längre tack vare mer avancerad diagnostik, bättre behandling, bättre omsorg och nutrition och fler vaccinationer, säger Patricio.

Enligt Patricio tror fortfarande många djurägare – och även en del veterinärer – att det är normalt att djur får knölar när de åldras. Det gör att de ofta väntar för länge med undersökningar.

– Det är synd. Knölar bör alltid undersökas och diagnostiseras tidigt, eftersom det numera finns stora möjligheter att behandla framgångsrikt, säger Patricio.

Anledningen till Patricios passion för onkologi är att disciplinen är så komplex. Genom onkologin kommer han i kontakt med många andra favoritämnen, som farmakologi, klinisk nutrition, internmedicin och diagnostik. Det krävs kunskap, engagemang och erfarenhet för att ställa en korrekt diagnos för att sedan kunna ge en individuell prognos och välja den bästa behandlingen för den enskilda patienten.

Allt det kräver i sin tur en otrolig noggrannhet. Bland det viktigaste är att ta en utförlig anamnes.

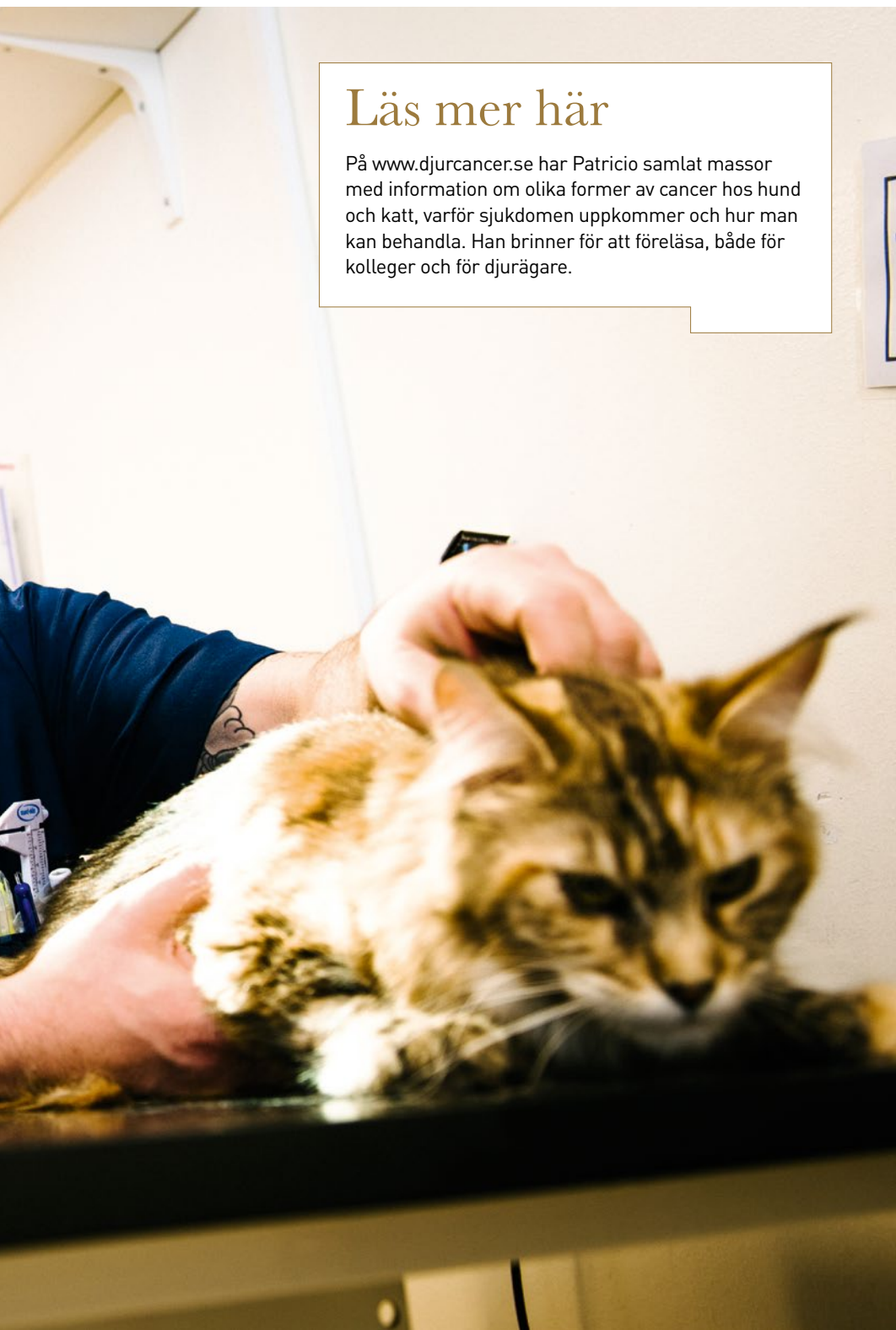
– Många gånger kan man ställa en trolig diagnos redan där.

Noggrannhet är sedan Patricios ledord genom hela processen, det vill säga den kliniska undersökningen, diskussionen med djurägaren om en diagnostisk plan och behandlingen. Alla patientens individuella faktorer går igenom, som tumörtyp, cellmorfologi, typ av växt, proliferationsmarkörer, anatomisk lokalisation, klinisk staging, tidpunkt för diagnos, patientens ålder och allmäntillstånd, eventuella bakomliggande sjukdomar. Dessutom lyssnar han på djurägarens tankar och önskemål och tar noga reda på deras förutsättningar och vilja att gå vidare.

– Allt detta spelar en avgörande roll när man väljer

Läs mer här

På www.djuncancer.se har Patricio samlat massor med information om olika former av cancer hos hund och katt, varför sjukdomen uppkommer och hur man kan behandla. Han brinner för att föreläsa, både för kolleger och för djurägare.

Här tar Patricio ett cellprov från tumören för cytologi.

” Jag måste vara empatisk och ta extra hänsyn till de psykologiska aspekterna hos varje djurägare.

► behandling. Man måste tänka på att alla tumörer och alla patienter är olika och har olika förutsättningar. De ska behandlas därefter, säger Patricio.

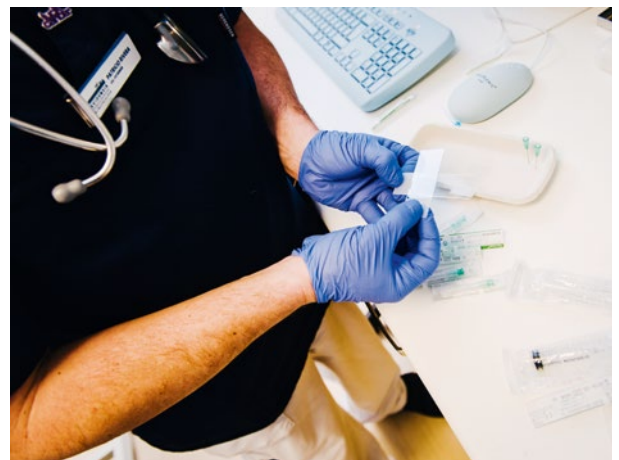
När Patricio väl har ställt sin diagnos tycker han det är viktigt att fundera över målet med behandlingen. Kan den bota patienten helt, vilka är riskerna och nyttan för patienten, finns det andra alternativ, och vilka blir kostnaderna.

För att Patricio ska kunna göra sitt jobb krävs att han har duktiga kolleger som tillsammans med honom kan bilda ett team runt patienten. Det behövs skickliga kirurger, duktiga djursjukskötare, bilddiagnostiker, labbpersonal och patologer – bland annat.

– Ingen kan vara bra på allt, det gäller att rätt "gubbe" kommer in vid rätt tillfälle och på rätt plats, säger han.

Ibland känns det tungt att jobba med onkologi, det medger han. Djurägarna hamnar ofta i känslomässiga situationer. Det innebär stor sorg och vånda att få veta att ens djur har en allvarlig och kanske livshotande sjukdom. För Patricio är det en del av jobbet att möta människor i kris. Inte sällan händer det att även djurägare eller någon i familjen också har drabbats av en tumörsjukdom. En gång fick han in en tvåårig hanhund med lymfom – samma diagnos som ägaren just hade fått. På grund av sin sjukdom hade djurägaren förlorat sin fästmö, sitt jobb och sitt boende. Och nu stod hundens liv på spel.

– Jag måste vara empatisk och ta extra hänsyn till de psykologiska aspekterna hos varje djurägare. Tänka extra noga på hur jag uttrycker mig

angående patientens prognos, speciellt när djurägaren eller någon annan i familjen också är sjuk. Ibland måste man bli något av en psykolog för att kunna ge det stöd som djurägarna behöver.

I det här fallet kunde hundens liv förlängas. Med hjälp av cytostatikabehandling levde den drygt ett år efter att diagnosen ställts. Enligt Patricio hade hunden utmärkt livskvalitet hela tiden, och hade inga biverkningar vare sig under eller efter behandlingen. Det gav husse tid att bli frisk från sin egen

Här görs ett cytologiskt utstryk för diagnostik (FNA för cytologi).

INNEHÅLLER
RICHMOND 1/07
STAM

CLADE 2
SPECIFIK

OIE
2014

UPPDATERAD MED CLADE 2 – RICHMOND 1/07

INNEHÅLLER
BÅDE CLADE 1
OCH CLADE 2
VIRUSSTAMMAR

ProteqFlu

- det första influensavaccinet med en Clade 2 virusstam – Richmond 1/07. Clade 2 är orsak till nästan alla utbrott av hästinfluensa i Europa sedan 2011.
- uppfyller OIE's rekommendationer.¹

1) OIE Expert Surveillance Panel on Equine Influenza Vaccine Composition – Conclusions and Recommendations – OIE Bull.: 2014-2 pp77-79 ; 2013-2 pp44-45 ; 2012-2 pp46-47 ; 2011-2 pp50-51

Katten Onyx har ett lågradigt alimentärt lymfom och behandlas med cytostatika.

► sjukdom och få ordning på sin tillvaro. När patienten så småningom blev sämre fick den somna in. Då var djurägaren djupt tacksam för den extra tid de fick tillsammans.

” Jag måste lägga mitt fokus på de patienter som faktiskt kommer till mig.

Patricio talar mycket om att engagera sig fullt ut i sina patienter. Konkret innebär det att han alltid försöker vara tillgänglig för dem, exempelvis genom att se till att det finns ersättare under hans semester. De får hans direktnummer på jobbet och hans e-postadress, vissa får

också hans mobilnummer. Djurägare, men även kolleger, både i Sverige och utomlands kontaktar honom via mejl och Facebook för att ställa frågor och diskutera.

– Jag tvingas tyvärr säga nej ibland. Det går inte annars. Nu har jag bestämt mig för att prioritera och lägga mitt fokus på de patienter som faktiskt kommer till mig, säger han.

Patricio känner tydligt av risken att drabbas av "compassion fatigue", särskilt när både djur och ägare är sjuka. Han förebygger det med hjälp av en psykolog, som han träffar regelbundet, men också genom sin glada och obekymrade attityd. Och så tankar han kaffe

mellan varje patient.

Trots att jobbet ibland är tungt ger Patricio Rivera ett allmänt intryck av att vara en glad och passionerad person, som hellre tänker på att fler patienter faktiskt blir friska numera, eller kan leva länge med sin sjukdom. Han har som mål att höja livskvaliteten för dessa patienter och deras familjer.

– Den viktigaste rollen man måste spela är att vara patienternas advokat. Det är min uppgift att se till att de aldrig får lida, att jag aldrig överdiagnostiserar eller överbehandlar. Avlivning kan definitivt vara ett bra alternativ när man inte är säker på att patienten får ett bra liv. ■